

Wesprzyj kolejne wydanie

17 MAJA 2026 r.

Za życiem i rodziną — str. 10

NR 9 (0738) / EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

foto: Piotr Michalec

Jest nas coraz mniej

28–31 maja 2026 r.

28 MAJA 2026 R. (CZWARTEK)

- 09:00–10:00 **Bibliusiowe czytanki – Bajkowa podróż z pacynkami.** Spotkanie z gościnnym udziałem aktorów Teatru im. Stefana Żeromskiego w Kielcach – **Beaty Pszenicznej i Dawida Żłobińskiego**
- 10:00–12:00 **Spotkanie autorskie z Małgorzatą Wardą** dla młodzieży z klas 7–8 szkoły podstawowej
- 10:00–19:00 **Kiermasz książek ze zbiorów WBP**
- 13:00–15:00 **Spotkanie z Barbarą Supeł**, autorką m.in. serii książek „Rodzina Pętelków”
- 15:30–16:30 **KONCERT – „Uśmiechaj się”**
w wykonaniu **Renaty Drozd i Michała Jewiarza** z akompaniamentem **Piotra Sitkowskiego**
- 17:30–19:00 **UROCZYSTE ROZPOCZĘCIE FESTIWALU**
Spotkanie z Robertem Więckiewiczem i Zygmuntem Miłoszewskim
- 19:30–21:30 **Projekcja filmu „Ziarno prawdy”** na podstawie powieści Zygmunta Miłoszewskiego
Kino Fenomen w WDK w Kielcach

29 MAJA 2026 R. (PIĄTEK)

- 09:00–11:00 **Spotkanie autorskie z Pawłem Beręsewiczem**
dla młodzieży z klas 4–6 szkoły podstawowej
- 10:00–15:00 **Kiermasz książek ze zbiorów WBP**
- 11:00–13:00 **Spotkanie autorskie z Joanną Jagiełło**
dla uczniów szkół ponadpodstawowych
- 13:00–15:00 **Szymon Teluk – warsztaty tworzenia karykatur**
- 13:00–15:00 **„Decyduj śmiało, co w bajce będzie się działo!” – bajka paragrafowa.** Spotkanie dla dzieci w wieku 8–12 lat
- 18:00 **GALA ŚWIĘTOKRZYSKIEJ NAGRODY LITERACKIEJ**
KONCERT IZABELI TROJANOWSKIEJ Z ZESPOŁEM
Wejściówki do odbioru Czytelni Ogólnej WBP oraz w kasie WDK

30 MAJA 2026 R. (SOBOTA)

- 10:00–13:00 **Twoja pierwsza lekcja kaligrafii – zachwyc się literami**
Warsztaty kaligrafii dla wszystkich
- 10:00–14:00 **Spotkanie z historią drukarstwa – Era Gutenberga**
Warsztaty drukarskie dla wszystkich
- 10:00–14:30 **„Rozpisani w Świętokrzyskim” – warsztaty pisarskie (cz.1)**
- 10:00–19:00 **Kiermasz książek ze zbiorów WBP**
- 11:00–13:00 **Spotkanie autorskie z Weroniką Ancerowicz**
Obowiązują wejściówki – do odbioru w Czytelni Ogólnej
- 11:00–14:00 **Rodzinny Piknik Literacki**
- 14:00–16:00 **Spotkanie autorskie z Pauliną Smaszcz**
- 16:00–18:00 **Spotkanie autorskie z Jakubem Małeckim**
- 18:00–20:00 **Spotkanie z Arturem Andruszem**

31 MAJA 2026 R. (NIEDZIELA)

- 10:00–14:30 **„Rozpisani w Świętokrzyskim” – warsztaty pisarskie (cz.2)**
- 11:00–18:00 **Kiermasz książek ze zbiorów WBP**
- 12:00–15:00 **II Świętokrzyski Turniej Układania Puzzli**
- 15:00–16:00 **Wernisaż wystawy „Filmowy świat Lalki Bolesława Prusa”**
- 16:00–18:00 **„O książce i filmie” – spotkanie z Mateuszem Damięckim**
Prowadzenie: Mateusz Szymkowiak

Wydarzenia dodatkowe:

- Quest miejski „Śladami pisarzy”
- Wystawa „Filmowy świat Lalki Bolesława Prusa”
Wystawa czynna od 31 maja do 27 czerwca 2026 r.

**NA WSZYSTKIE WYDARZENIA WSTĘP WOLNY
ZAPRASZAMY**

Zobacz więcej

<https://swietokrzyskanagrodaliteracka.pl>

Partnerzy

Patronat honorowy

Patronat medialny

Dofinansowano ze środków
Samorządu Województwa
Świętokrzyskiego

Zostaną wyświęceni

Już w sobotę, 30 maja, w bazylice katedralnej w Kielcach odbędzie się uroczystość święceń kapłańskich. Kapłanami zostanie sześciu diakonów. Tydzień przed przyjęciem sakramentu z rąk biskupa kieleckiego Jana Piotrowskiego odbędą oni specjalne rekolekcje. – To niezwykle ważna uroczystość dla całej diecezji. Neoprezbiterzy zostaną bowiem posłani do konkretnych parafii, aby być szafarzami Bożych sakramentów i głosicielami Słowa Bożego – podkreśla ks. dr Marek Dumin, prefekt alumnów w Wyższym Seminarium Duchownym w Kielcach. Przypomnijmy, że święcenia prezbiteratu to drugi stopień sakramentu kapłaństwa. Początek uroczystości zaplanowano na godz. 10. /mł/

Pojadą w rocznicę

W najbliższy poniedziałek, 18 maja, będziemy obchodzić 106. rocznicę urodzin św. Jana Pawła II. – Rodząca syna Emilia przez otwarte okno słyszała śpiew Litanii Loretańskiej z pobliskiego kościoła. Co ciekawe, podczas jednej z rocznic swoich urodzin św. Jan Paweł II mówił, że urodził się między godz. 17 a 18, a 58 lat później również w tych godzinach został wybrany papieżem – mówiła Radiu eM Kielce Milena Kindziuk, autorka biografii Emilii Wożyłowej. Jak co roku rocznicę urodzin papieża upamiętni Rodzina Majówka Rowerowa. 23 maja uczestnicy przejadą z Kielc przez Dyminy i Kaczyn do Borkowa. Pomysłodawcą wydarzenia jest biskup pomocniczy diecezji kieleckiej Marian Florczyk. /mł/

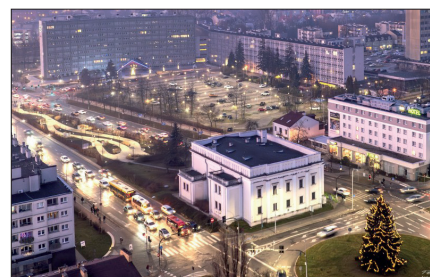
Kościół konsekrowany

Biskup kielecki Jan Piotrowski konsekrował kościół pw. Matki Bożej łaskawej w Jędrzejowie. Uroczystość zgromadziła kapłanów, parafian i licznych gości. – Czekaliśmy wiele lat na ten moment. Warto podkreślić rolę mojego poprzednika – ks. Tadeusza Szlachty, który uczył tutaj religii i organizował ludzi do budowy. Najpierw wierni gromadzili się w kaplicy „pod folią”, później zbudowano podziemia, a następnie ten piękny kościół. To były trudne czasy. Wszystkie zakłady w Jędrzejowie upadły, ludzie zostali bez pracy, ale się nie poddali. Można się radować, że wspólnota wciąż się rozwija. Mamy liczne grupy modlitewne. Ta świątynia jest żywym miejscem uwielbienia Pana Boga. Przygotowywaliśmy się do tej uroczystości przez peregrynację obrazu Cudownego Medalika i misje święte – podkre-

Następny
tygodnik **eM**
31 maja
Zapraszamy do lektury!

ślał ks. Franciszek Piwowarczyk, proboszcz parafii. Pierwsze Msze Święte zaczął sprawować w tym miejscu w 1986 roku. Z kolei w 1991 roku biskup kielecki Stanisław Szymecki erygował nową parafię. /mł/

Synagoga inaczej?

Czy dawna synagoga w Kielcach stanie się nowoczesną filią muzeum, czy raczej „inkubatorem” młodych naukowców? Stowarzyszenie CeKa skierowało list otwarty do prezydent Agaty Wojdy, w którym stanowczo sprzeciwia się pla-

reklama

KOŁDREX

Usługi
szycia kołder i poduszek
z pierzyn Klienta

Pranie pierza
Sprzedaż
puchowych kołder, poduszek

tel. 534-222-122 www.koldrex.pl
Kielce, ul. Sikorskiego 20 D

Wydawca:
Radio eM Kielce
Kielce 107,9 FM
Włoszczowa 94,4 FM
Busko-Zdrój 91,8 FM
Święty Krzyż 91,3 FM

Redaktor naczelny:
ks. Karol Rasala
Z-cy redaktora naczelnego:
red. prowadzący Tomasz Natkaniec
Piotr Michalec
DTP: ARTGRAF Radosław Kaszyński

eM Reklama:
www.emkielce.pl/reklama
reklama@em.kielce.pl
tel. 41 368 07 17
facebook.com/radioemkielce
KONTAKT Z REDAKCJĄ: 41 368 04 61

ADRES REDAKCJI: Tygodnik eM Kielce
ul. Sienkiewicza 2, 25-333 Kielce
tel. 41 368 04 61
tygodnik@em.kielce.pl
*Redakcja nie ponosi odpowiedzialności
za treść reklam i ogłoszeń*

- nom Ratusza i przedstawia alternatywny projekt utworzenia w tym miejscu Kieleckiej Akademii Nauk dla dzieci i młodzieży. Przypomnijmy, że zgodnie z planem magistratu budynek ma zostać przekształcony w nowoczesną filię Muzeum Historii Kielc. Zamiast muzeum stowarzyszenie proponuje powołanie „Kieleckiej Akademii Nauk” – placówki dedykowanej dzieciom i młodzieży w wieku od 6 do 17 lat. Projekt zakłada ścisłą współpracę z lokalnymi uczelniami. /mk/

Jagiellońska do remontu

Miejski Zarząd Dróg w Kielcach ogłosił przetarg na remont nakładkowy ulicy Jagiellońskiej. To siódma inwestycja realizowana w ramach programu „Kielce bez dziur”. Prace obejmą blisko 700-metrowy odcinek od

ulicy Krakowskiej do skrzyżowania z ulicami Karczówkowską i Kamińskiego. Roboty będą prowadzone na obu jezdniach i obejmą m.in. frezowanie zniszczonej nawierzchni, ułożenie nowych warstw asfaltu, wymianę części krawężników i chodników oraz regulację urządzeń podziemnych. Po zakończeniu prac odtworzone zostanie oznakowanie poziome. Oferty można składać elektronicznie do 22 maja, a wykonawca będzie miał 120 dni na realizację zadania. /mp/

Będzie sucho na rondzie?

W rejonie ronda Giedroycia powstanie podziemny zbiornik retencyjny, a samo skrzyżowanie

zostanie przebudowane. Miejski Zarząd Dróg ogłosił przetarg na przygotowanie dokumentacji projektowej. Inwestycja obejmie budowę kanalizacji deszczowej i systemu odzysku wody, przebudowę ronda, chodników, oświetlenia oraz budowę dróg rowerowych. Możliwy jest także remont mostu na Silnicy. Zaplanowano również przebudowę sieci podziemnych, nowe nasadzenia i elementy błękitno-zielonej infrastruktury. W ramach projektu powstaną też kanały deszczowe przy ulicach Weterynaryjnej, Łanowej, Marmurowej i Pakosz. Dokumentacja ma być gotowa w ciągu 15 miesięcy od podpisania umowy. /mp/

Znów „Mieszkanie za remont”

11 miejskich mieszkań trafiło do siódmej edycji programu „Mieszkanie za remont” w Kielcach. Nabór rozpoczął się 11 maja. Lokale mają od 26 do 48 metrów kwadratowych i znajdują się m.in. przy ulicach Chrobrego, Hożej, Jagiellońskiej i Żeromskiego. Uczestnicy programu remontują mieszkania na własny koszt, a w zamian mogą zostać zwolnieni z czynszu nawet na pięć lat. O udział mogą ubiegać się osoby oczekujące na mieszkanie komunalne i spełniające kryteria dochodowe. Wnioski będą przyjmowane do 8 czerwca. Dotychczas w ramach programu wyremontowano już 65 lokali. /mp/

Przeegzaminowali ich

Najpierw język polski, potem matematyka, a na końcu język angielski – ósmoklasiści zakończyli egzaminy. Test dla absolwentów szkół podstawowych jest obowiązkowy, jednak nie można go nie zdać i nie obowiązuje minimalny próg punktowy. – Lekki stresik był. Bałam się, że na języku polskim pojawi się „Pan Tadeusz”. Rozprawka poszła mi żwawo, a test z matematyki był naprawdę łatwy – mówiła nam tuż po egzaminie Marzena, absolwentka jednej z kieleckich szkół.

Egzamin z języka polskiego trwał 150 minut, test z matematyki – 125 minut, a egzamin z języka angielskiego – 110 minut. W województwie świętokrzyskim do egzaminów przystąpiło około 10,5 tysiąca ósmoklasistów. Uczniowie poznają swoje wyniki 3 lipca. /ar/

I po juwenaliach

Juwenalia w Kielcach oficjalnie dobiegły końca. Tegoroczne święto studentów rozpoczęło się 11 maja barwnym korowodem, który przeszedł ulicami miasta. Na Rynku odbyło się symboliczne przekazanie kluczy do miasta przez prezydent Agatę Wojdę przedstawicielom studentów. Nie zabrakło kolorowych przebrań, muzyki i dobrej energii. Studenci podkreślali, że juwenalia to dla nich czas integracji, odpoczynku od nauki i wspólnej zabawy. W programie znalazły się koncerty,

silent disco, grillowanie oraz wydarzenia plenerowe. Finałem tegorocznych juwenaliów był sobotni, 16 maja, koncert zespołów Enej oraz Golec uOrkiestra. /nw/

To już 19. Jarmark

Dziś, 17 maja, na Świętym Krzyżu odbędzie się XIX Jarmark Świętokrzyski pod hasłem „(Z)godnie z tradycją...”. Wydarzenie rozpocznie się o godz. 11.40 procesją spod Bazyliki Mniejszej na Błonia Świętego Krzyża, gdzie odprawiona zostanie Msza Święta. Następnie wystąpią artyści z gmin Bieliny i Nowa Słupia, kapela „Typowy Janus” oraz Rodzinna Kapela Korbanów. Gwiazdą wydarzenia będzie „Muzyka Góralska z Nowego Targu”. Nie zabraknie także regionalnych przysmaków, rękodzieła artystycznego oraz atrakcji dla dzieci. Turyści i odwiedzający Święty Krzyż będą mogli skorzystać z darmowego transportu z Huty Szklanej w godz. od 11 do 15. /bk/

reklama

abe
ANDRZEJ BEDNARCZYK

OKNA I DRZWI
NA KAŻDĄ KIESZEŃ

Kielce ul. Mielczarskiego 63
tel. 662 291 099, 721 743 612
a.bednarczyk@abe.kielce.pl;
www.abe.kielce.pl

Kielce ul. Wspólna 6,
tel. 515 015 563, tel. 41 366 14 16
biuro@abe.kielce.pl
www.abe.kielce.pl

Smacznie w Tokarni

Najlepsi regionalni producenci żywności zaprezentują swoje wyroby podczas XXV finału regionalnego konkursu „Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów”, który odbywa się dziś, 17 maja, w Parku Etnograficznym w Tokarni. Wydarzenie rozpocznie się o godz. 10 Mszą Świętą na placu przy kościele z Rogowa. W programie znajdą się kiermasz rękodzieła ludowego oraz prezentacje kapel i zespołów ludowych z regionu. Gościnnie wystąpi Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Dudowski” z Bielska-Białej. W tym roku

do konkursu zgłoszono 33 produkty w 11 podkategorjach, m.in. produkty pochodzenia zwierzęcego i roślinnego oraz napoje. /bk/

Wystąpi Mała Armia Janosika

Znanych utworów góralskich i popularnych coverów polskich artystów w wykonaniu Małej

Armii Janosika będzie można posłuchać podczas koncertu jubileuszowego, który odbędzie się 6 czerwca o godz. 20 w amfiteatrze na kieleckiej Kadzielni. Zespół świętuje 10-lecie swojej działalności, a wydarzenie jest częścią ogólnopolskiej trasy koncertowej obejmującej największe amfiteatry w kraju. Grupa liczy prawie 300 artystów i ma na koncie ponad 150 koncertów. Popularyzuje również muzykę chrześcijańską. Bilety na koncert dostępne są online na stronach Kupbilecik.pl, Biletyna.pl, eBilet.pl, Eventim.pl oraz [www.just4music.pl] (<http://www.just4music.pl>). /bk/

Pińczów ma burmistrza

Marcin Wojniak został burmistrzem Pińczowa. W drugiej turze przedterminowych wyborów samorządowych zdecydowanie pokonał Janusza Koniusza. Głosowanie odbyło się w niedzielę, 10 maja. Nowy władarz miasta zdobył 69,12 proc.

poparcia, co przełożyło się na 4054 głosy. Jego kontrkandydata, , poparło 1811 mieszkańców, czyli 30,88 proc. głosujących. Marcin Wojniak ma 52 lata. Dotychczas pełnił funkcję wiceprezesa Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Pińczowie. Był także starostą pińczowskim. Obecnie sprawuje mandat radnego powiatowego. /mk/

Nowocześnie w ŚCO

Świętokrzyskie Centrum Onkologii otrzymało kolejne wsparcie z budżetu województwa. Placówka zakupi nowoczesną gammakamerę SPECT/CT oraz przeprowadzi modernizację i rozbudowę systemu PET. Inwestycje mają skrócić czas oczekiwania na badania i zwiększyć dostęp pacjentów do nowoczesnych technologii medycznych bez konieczności wyjazdu do innych miast. Nowa gammakamera będzie wykorzystywała system cyfrowy wspierany przez sztuczną inteligencję. Koszt inwestycji wynosi ponad 13,3 mln zł. /nw/

reklama

Serdecznie zapraszam Państwa na wyjątkowy tydzień pełen muzyki, folkloru i artystycznych emocji w Wojewódzkim Domu Kultury w Kielcach.

24 maja spotkamy się podczas jubileuszowego Koncertu Laureatów 50. Buskich Spotkań z Folklorem, którego gwiazdą będzie Zespół Regionalny „Dolina Popradu”.

26 maja zapraszamy na pełen wrzuseń koncert „Tobie Mamo” z udziałem dziecięcych zespołów folklorystycznych i artystów WDK.

A już **31** maja czeka nas prawdziwa dawka amerykańskich hitów podczas „American Gala Concert – Broadway, Hollywood & The Stars”.

To będą dni pełne muzyki, emocji i niezapomnianych spotkań z kulturą. Szczegółowe informacje dostępne są na stronie WDK oraz w mediach społecznościowych WDK.

Magdalena Fogiel-Litwinek
 Dyrektor Wojewódzkiego Domu Kultury
 im. J. Piłsudskiego w Kielcach

RENATA JANIK
 MARSZAŁEK
 WOJEWÓDZTWA
 ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

WOJEWÓDZKI DOM KULTURY
 IM. JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO
 W KIELCACH

Jest nas coraz mniej

Województwo świętokrzyskie wyludnia się najszybciej spośród wszystkich regionów Polski. Pod koniec ubiegłego roku mieszkało u nas 1 140 300 osób. To mniej o blisko 11 tysięcy niż rok wcześniej. Jeszcze gorzej prezentują się statystyki z ostatnich dziesięciu lat

autor: **Aleksandra Rękas**

Rekordowo wysoka średnia wieku mieszkańców, drastycznie mniejsza liczba narodzin i najgorsze prognozy w całej Polsce. Niestety, statystyki dotyczące naszego regionu są – delikatnie mówiąc – bardzo niepokojące...

REKORDOWO MAŁO DZIECI

Od 2015 roku w Świętokrzyskiem ubyło 8,7 procent mieszkańców. Skala spadku, zarówno w ciągu roku, jak i ostatnich dziesięciu lat, jest najwyższa w Polsce.

– W 2025 roku w naszym regionie odnotowaliśmy 6100 urodzeń żywych. To o sześć procent mniej niż rok wcześniej. Jednocześnie jest to o 42,5 procent mniej niż w 2015 roku. Jeśli przeanalizujemy ostatnie 30 lat, zobaczymy, że zanotowaliśmy rekordowo niską liczbę urodzeń – wyjaśnia Aneta Królik z Głównego Urzędu Statystycznego w Kielcach.

A jak wypadamy na tle innych regionów? Najlepiej prezentują się dane statystyczne z województwa małopolskiego. Tam, pod koniec 2025 roku, mieszkało ponad 34 200 tysięcy osób, a w ciągu ostatniego roku przybyło 0,01 procent mieszkań-

ców. Najmniejszy spadek odnotowało z kolei w Pomorskiem, gdzie w ciągu roku ubyło 0,05 procent mieszkańców. Te regiony cechuje najwyższa rodność i jednocześnie stosunkowo niska umieralność.

Z danych wynika również, że społeczeństwo województwa świętokrzyskiego gwałtownie się starzeje.

– Zgodnie z rekomendacją ONZ społeczeństwo, w którym udział osób w wieku 60+ przekracza 12 procent, możemy nazwać społeczeństwem starym. W naszym województwie pod koniec ubiegłego roku udział osób 60+ wyniósł aż 23,8 procent. I nadal rośnie – przekazuje Aneta Królik.

Z kolei osoby w wieku do 14 lat stanowiły 12,7 procent wszystkich mieszkańców. Niestety, również z tendencją spadkową. To jednak nie koniec niepokojących danych.

– W 2015 roku na stu wnuków przypadało 124 dziadków, a w 2025 roku już 188 dziadków. Średnia wieku mieszkańców województwa świętokrzyskiego wyniosła natomiast prawie 46 lat. To najwyższy wynik w całej Polsce – podsumowuje. Średnia krajowa wieku statystycznego mieszkańca Polski, pod koniec ubiegłego roku wyniosła prawie 44 lata. Dla mężczyzn było to ponad 42 lata, a dla kobiet - ponad 45 lat. W Pol-

sce niezmiennie rośnie grupa osób w wieku 65 lat i więcej - w 2025 roku zwiększyła się ona o 143 tysięcy osób, do ponad 7,9 miliona. Udział ludności tej grupy wieku w całej populacji w 2025 roku dla całej Polski wyniósł 21,1 procent.

Ogólnopolski kolei indeks starości wyniósł 148 – na 100 „wnuczków”, czyli dzieci w wieku do 14 lat, przypadało 148 „dziadków”, czyli osób w wieku 65 i więcej lat. W naszym województwie ta liczba dziadków jest aż o 40 wyższa.

Te statystyki nie napawają optymizmem, a widoków na poprawę sytuacji – przynajmniej na razie – niestety nie widać.

OTO NEGATYWNE KONSEKWENCJE

Taki stan rzeczy nie pozostaje bez wpływu na sytuację całego regionu. Przede wszystkim gwałtowne starzenie się społeczeństwa województwa stanowi zagrożenie dla funkcjonowania sektora usług publicznych.

– Mniejsza liczba dzieci oznacza mniej szkół i mniejsze zapotrzebowanie na produkty oraz usługi skierowane do najmłodszych. Jednocześnie rośnie zapotrzebowanie na opiekę dla osób starszych. Zmniejszają się również budżety lokalne Kielc i gmin województwa świętokrzyskiego – mówi prof. Marek Leszczyński, ekonomista z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.

Dzieje się tak przede wszystkim ze względu na mniejsze wpływy podatkowe, wynikające z kurczących się zasobów pracy.

– To również ograniczenie z punktu widzenia napływu inwestorów. Jeśli społeczeństwo się starzeje i zmniejszają się zasoby pracy, to w przyszłości będziemy mieć mniej potencjalnych kandydatów do zatrudnienia. Generalnie taki stan rzeczy może negatywnie wpłynąć na kondycję ekonomiczną całego regionu – komentuje ekonomista.

Kolejną konsekwencją będzie zmiana struktury usług medycznych.

– W perspektywie powinniśmy tworzyć więcej oddziałów ukierunkowanych na opiekę geriatryczną, a mniej usług medycznych dla dzieci i młodzieży. Zwiększy się także zapotrzebowanie na usługi rehabilitacyjne i opiekę nad osobami starszymi, a zmniejszy zapotrzebowanie na świadczenia dla osób młodych czy kobiet mogących potencjalnie urodzić dzieci – zauważa Leszczyński.

Jak dodaje, negatywne konsekwencje mogą dotknąć również rynek nieruchomości. Popyt na nowe mieszkania może spaść, a wszystkie te zjawiska są zdecydowanie niekorzystne dla województwa.

***

W ciągu ostatnich dziesięciu lat największy ubytek ludności dotknął powiat skarżyski – o 13,9 procent, ostrowiecki – o 13,3 procent, konecki – o 12,7 procent oraz opatowski – o 12,3 procent. ◀

reklama

FILMOWY MAJ

1
V

Diabeł ubiera się u Prady 2

8
V

Mortal Kombat 2

22
V

Mandalorian i Grogu

29
V

Tom i Jerry: Przygoda w muzeum

29
V

Drzewo magii

29
V

Zawodowcy

**WCZEŚNIEJ KUPUJESZ,
WIĘCEJ ZYSKUJESZ**

Twoje miasto, Twoje kino

www.helios.pl

Już tędy jeżdżą

autor: **Michał Kita**

W poniedziałek, 11 maja, wprowadzono kolejne zmiany związane z budową drugiego odcinka obwodnicy Morawicy i Woli Morawickiej w ciągu drogi krajowej nr 73. Kierowcy mogą już korzystać z nowego fragmentu budowanej jezdni trasy.

Nowa organizacja ruchu objęła odcinek pomiędzy końcem pierwszego, już użytkowanego fragmentu obwodnicy a nowym rondem w rejonie Brzeziny. Jadąc od Kielc, kierowcy zjeżdżają

z obecnej obwodnicy na nową, wschodnią jezdnię drugiego etapu inwestycji. Ruch odbywa się jedną jezdnią w obu kierunkach. Po raz pierwszy udostępniono około 300-metrowy fragment nowej obwodnicy. Dalej ruch prowadzony jest przez nowe rondo do obecnej DK73. Drogowcy podkreślają, że skrócony został odcinek objęty ruchem wahadłowym, co powinno poprawić płynność przejazdu. Tymczasowe rozwiązanie umożliwi płynną realizację dalszych prac budowlanych, w tym między innymi połączenie obwodnicy z drogami lokalnymi. Ruch wahadłowy ma obowiązywać do końca maja.

Obecnie na około 80 procentach nowej trasy wykonano już podbudowę asfaltową oraz przedostatnią warstwę nawierzchni. Trwają również prace na mostach, wiaduktach i estakadach.

Drugi etap obwodnicy ma długość 4,4 km i jest realizowany w ramach Rządowego Programu Budowy Dróg Krajowych. Docelowo cała obwodnica Morawicy i Woli Morawickiej będzie liczyć ponad 8,5 km. Zakończenie inwestycji planowane jest w IV kwartale tego roku. Nowa droga ma poprawić płynność ruchu na jednym z najbardziej obciążonych odcinków drogi krajowej nr 73, łączącym Kielce, Busko-Zdrój i Tarnów. Inwestycja ma również zwiększyć bezpieczeństwo oraz poprawić komfort życia mieszkańców gminy Morawica. ◀

Cyrk zrobił dziury

autor: **Maciej Piętka**

Nawiercenia w nawierzchni parkingu przy stadionie Korony Kielce wywołały dyskusję wśród lokalnych polityków. Chodzi o teren przy Exbud Arenie, gdzie w miniony weekend (9–10 maja) odbywały się przedstawienia cyrkowe. W mediach społecznościowych pojawiły się zdjęcia pokazujące otwory w asfalcie, a część radnych mówiła o znacznym uszkodzeniu nawierzchni.

Od 2022 roku parking pozostaje w komercyjnym zarządzaniu firmy APCOA Parking, która odpowiada za jego bieżące wykorzystanie.

– W umowie pomiędzy gminą Kielce, MOSiR-em a operatorem zapisano mechanizmy chroniące interes miasta. Zgodnie z nimi wszelkie ewentualne szkody wynikające z działań podejmowanych przez APCOA obciążają właśnie tę firmę – wyjaśnia Jacek Domoradzki, dyrektor MOSiR-u w Kielcach.

– Po wydarzeniu poinformowano nas, że wszystkie otwory zostaną fachowo wypełnione i zabezpieczone. Byłem na miejscu około godziny 20, gdy impreza dobiegła końca. Z mojej oceny wynikało, że zastosowano masę bitumiczną, a ślady po nawiertach były już minimalne – dodaje Domoradzki.

Dyrektor przypomina również, że parking był już wcześniej wykorzystywany komercyjnie, między innymi podczas po-

kazów monster trucków. Jednocześnie zaznacza, że MOSiR nie został poinformowany o planowanych nawiertach przed wydarzeniem.

– Nie mieliśmy takiej wiedzy. Gdybyśmy ją posiadali, nie wyrazilibyśmy zgody na tego typu ingerencję – podkreśla. MOSiR zapowiada dalsze rozmowy z operatorem parkingu oraz sprawdzenie jakości wykonanych zabezpieczeń. Jeśli okaże się, że naprawy są niewystarczające, firma zarządzająca terenem będzie musiała je uzupełnić

foto: po lewej Maciej Jakubczyk, po prawej Igor Piwnik

Dwa lata inwestycji i rozwoju powiatu kieleckiego

Wywiad ze Starostą Kieleckim Tomaszem Plebanem

– Dwa lata temu objął Pan funkcję Starosty Kieleckiego. Co uważa Pan za największy sukces tego okresu?

Najważniejsze jest to, że udało nam się utrzymać wysokie tempo rozwoju Powiatu Kieleckiego. W tym czasie rozpoczęto i zakończono wiele inwestycji w drogi, zdrowie i edukację. Wiele inwestycji rozpoczęto jeszcze w poprzedniej kadencji, a ich efekty są dziś widoczne.

– Czy drogi to wciąż najważniejszy obszar inwestycji?

Zdecydowanie tak. Powiat zarządza ponad tysiącem kilometrów dróg, co czyni nas jednym z największych powiatów w kraju, co też generuje ogromne potrzeby. W poprzedniej kadencji wykonano inwestycje za 318 mln zł, a w ostatnich dwóch latach — mimo mniejszych dotacji — kolejne zadania z gminami za prawie 150 mln zł. Łącznie wyremontowano prawie 300 km dróg, obejmując 65 odcinków.

– Które inwestycje drogowe były kluczowe?

Największe to m.in. budowa drogi Bartków–Samsonów za 9,5 mln zł, rozbudowa drogi w Ostrowie za 5,5 mln zł oraz przebudowy w Bilczy za 5,7 mln zł. W Daleszycach mieszkańcy doceniają remont ul. Kościuszki, a wkrótce ruszy przebudowa ważnego skrzyżowania w Daleszycach, ulic Kościelna–Głowackiego–Chopina.

– Jak wygląda utrzymanie dróg, zwłaszcza zimą?

Powiat inwestuje w sprzęt: koparki, koparko ładowarki, ciągniki z kosiarzkami. Rozbudowano Obwód Drogowy w Łagowie. Trwają rozmowy z gminami o współpracy przy odśnieżaniu — gminy mogłyby odśnieżać skrzyżowane odcinki, a powiat zwracałby koszty, co pozwoli lepiej wykorzystać zasoby.

– Jakie działania podjęto w ochronie zdrowia?

Priorytetem jest dla nas rozbudowa Szpitala w Chmielniku za 25 mln zł — powiększenie powierzchni przełoży się na lepsze warunki dla pacjentów i personelu. Rozbudujemy Oddział Alergologii, poszerzymy ofertę Oddziału Chirurgii, a dzięki zakupowi nowoczesnego sprzętu — m.in. aparatu RTG, artroskopu, wideogastroskopu i wideokolonoskopu — znacząco podnosimy jakość usług. Do nowych pomieszczeń trafi również tomograf komputerowy o wartości prawie 4 mln zł. Pacjentom kardiologicznym będzie służył nowy sprzęt diagnostyczny, o wartości ponad pół miliona złotych.

– Duże zmiany zaszły także w Świętokrzyskim Centrum Matki i Noworodka.

To wyjątkowa placówka, jedyna w regionie dedykowana wyłącznie kobietom. W ostatnich dwóch latach przeszła prawdziwą metamorfozę: wymieniono pokrycie dachowe, zmodernizowano blok porodowo — operacyjny, doposażono Klinikę Neonatologii w nowoczesny sprzęt medyczny do intensywnej terapii i rozpoczęto przebudowę Izby Przyjęć. Równoległe powstała nowa pracownia Rezonansu Magnetycznego i pracownia endoskopowa. Kupiliśmy m.in. histeroskopy i laparoskopy. Powstał Zespół Poradni, z których tylko w ub. roku skorzystało 22 tys. pacjentek. Warto przypomnieć, że w szpitalu funkcjonuje m.in. poradnia ginekologiczna dla dziewcząt, od kilku miesięcy wykonywane są zabiegi uroginekologiczne, a od ponad dwóch lat funkcjonuje poradnia leczenia endometriozy. Łączny koszt inwestycji w ciągu kilku ostatnich lat wyniósł prawie 30 mln zł, a rok bieżący będzie rekordowy, bo po pozyskaniu pieniędzy z KPO, szpital zainwestuje kolejne 17 milionów.

Z kolei w Powiatowym Centrum Usług Medycznych, przy ulicy Żelaznej w Kielcach przeprowadziliśmy remont pomieszczeń na parterze budynku, mieści się w nich obecnie poradnia kardiologii. Placówka wzbogaciła się

Zarząd Powiatu w Kielcach. Od lewej: Mariusz Ściana, Tomasz Dulny, Tomasz Pleban, Cezary Majcher, Mirosław Gębski

m.in. o nowe USG z dwoma głowicami, aparat do krioterapii, a do poradni okulistycznej trafił wartościowy sprzęt do mierzenia pola widzenia.

– Co z polityką społeczną?

W Łagowie powstał nowoczesny dom dla rodzinnej placówki opiekuńczo wychowawczej w Łagowie, przeznaczonej dla dzieci, które nie mogą dorastać w swoich rodzinach biologicznych. Placówka zapewni opiekę 12 dzieciom. Temat pieczy zastępczej jest dla nas szczególnie ważny — wiemy, jak wielu młodych ludzi potrzebuje wsparcia.

W Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności wprowadzono zmiany organizacyjne: nowy punkt obsługi, sala wywiadów, większa kadra, zatrudnienie specjalistów (kardiolog, okulista, pediatra, pulmonolog, psychiatra, psychiatra dziecięcy). Efekt? W 2024 roku, Zespół wydawał średnio 557 orzeczeń miesięcznie, teraz ta liczba wzrosła niemal dwukrotnie, a w 2025 r. wydano 9912 orzeczeń.

– Wśród inwestycji dla młodzieży wyróżnia się internat i kompleks sportowy w Łopusznie.

W Łopusznie powstał internat na 96 miejsc oraz kompleks sportowy z boiskiem, kortem, bieżnią, siłownią i trybunami — całość za ponad 28 mln zł. W okresie wakacyjnym obiekt będzie pełnił funkcję schroniska młodzieżowego. W PZS w Chęcinach kompleksowo zmodernizowano pięć pracowni, wyposażając je w najnowszy sprzęt oraz stanowiska edukacyjne związane z energią odnawialną. Dzięki temu uczniowie zdobywają kompetencje zgodne ze standardami współczesnego przemysłu. W PZS w Chmielniku trwa modernizacja hali maszyn oraz przebudowa sali diagnostyki samochodowej. Uczniowie będą mogli uczyć się obsługi i naprawy pojazdów w warunkach zbliżonych do rzeczywistych.

– Cyfryzacja geodezji — co się zmieniło?

Zeskanowano 4,5 mln stron dokumentów dotyczących granic działek. Trwa digitalizacja map ewidencyjnych dla 232 obrębów. Co ważne, geodecy wykorzystują sztuczną inteligencję do automatycznego wyodrębniania danych z aktów notarialnych.

– A działania kulturalne i turystyczne?

Powstało Powiatowe Centrum Kultury, trwają prace przy pałacu w Łopusznie, zrewitalizowano bramę i park. W kalendarzu wydarzeń są m.in. Jarmark Świętokrzyski, konkurs „Słowo o Bogu”, przegląd zespołów folklorystycznych. Rozpoczyna się też modernizacja schroniska młodzieżowego w Nowej Słupi za 3 mln zł — fotowoltaika, wymiana stolarki, ocieplenie, modernizacja instalacji.

Za życiem i rodziną

„Dzieci w rodzinie – siła w narodzie!” – to hasło tegorocznego Marszu dla Życia i Rodziny, który po raz kolejny przejdzie ulicami Kielc. Już 31 maja zgromadzi wszystkich pragnących radośnie zmanifestować swoje przywiązanie do najważniejszych wartości.

autor: **Michał Łosiak**

Jak zawsze podkreślają organizatorzy, nie jest to marsz przeciwko komukolwiek ani czemukolwiek, ale za życiem – od poczęcia aż do naturalnej śmierci. Uczestnicy wskazują także na rodzinę jako najważniejsze miejsce rozwoju, wychowania oraz wszechstronnego wzrostu człowieka.

O TYM, CO BYŁO

Wszystko zaczęło się w 2006 roku. Fundacja Centrum Życia i Rodziny postanowiła zorganizować pierwszy marsz w Warszawie. Wydarzenie odniosło sukces, zgromadziło kilka tysięcy osób, a idea zaczęła rozwijać się również w innych miastach i miejscowościach. W Kielcach pierwszy marsz odbył się w 2011 roku, a jego pomysłodawcą był biskup Kazimierz Gurda. Organizacji podjął się ksiądz Sławomir Sarek, który był wówczas duszpasterzem młodzieży diecezji kieleckiej. Idea okazała się „strzałem w dziesiątkę”, a sam marsz z roku na rok gromadził coraz większą społeczność oraz liczne wspólnoty i organizacje. – Lata temu ksiądz Sławomir poprosił mnie i moją żonę o bycie starostami tego marszu. Bardzo się tego obawialiśmy, ale okazało się, że ta inicjatywa pięknie się rozwija. Dołączyło do nas wiele młodych osób, które nas wspierają. Mamy plan, aby stale powiększać grono współorganizatorów. Coraz więcej jest także uczestników i cieszymy się, że jesteśmy pozytywnie odbierani przez mieszkańców Kielc – tłumaczy Włodzimierz Rybczyński, jeden z organizatorów.

A TERAZ?

W tym roku marsz odbędzie się 31 maja. Rozpocznie go uroczysta Msza Święta w bazylice katedralnej o godzinie 16. Godzinę później pochód wyruszy z Placu Najświętszej

Maryi Panny. Uczestnicy przejdą – podobnie jak w ubiegłym roku – ulicami: Czerwonego Krzyża, Wesołą, Sienkiewicza, Paderewskiego i 1 Maja. Na zakończenie zaplanowano festyn rodzinny w parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego. Nie zabraknie występów artystycznych, atrakcji dla najmłodszych, piknikowej atmosfery i dobrej zabawy.

W trakcie wydarzenia odbędzie się również zbiórka charytatywna. W tym roku jej celem będzie zakup aparatu USG dla Oddziału Opieki Perinatalnej Caritas. – To urządzenie jest niezwykle przydatne, a jednocześnie bardzo drogie. Kosztuje blisko 170 tysięcy złotych, dlatego obecnie zakup przekracza nasze możliwości. Aparat umożliwi precyzyjną diagnozę i da rodzicom większe poczucie bezpieczeństwa – mówi Angelika Steciak, koordynator hospicjum dla dzieci w Kielcach.

ONE NAS POTRZEBUJĄ

Tegoroczne hasło brzmi: „Dzieci w rodzinie – siła w narodzie”. Uczestnicy wysłuchają rozważań autorstwa Marii Wołyńskiej. – Temat dzieci jest mi szczególnie bliski, ponieważ jestem mamą i każdego dnia widzę, z czym muszą się mierzyć. Chcemy oddać głos zwłaszcza dzieciom nienarodzonym. One nas potrzebują, ponieważ są bezbronne, a jednocześnie muszą mierzyć się z licznymi zagrożeniami – podkreśla pani Maria. – Od początku chcieliśmy, aby w marszu uczestniczył jak najszerszy przekrój społeczny. W tym roku spotykamy się w przeddzień Dnia Dziecka. Pragniemy dotknąć najważniejszych tematów i problemów związanych z tą częścią rodziny. Coraz wyraźniej widzimy też, że ten marsz zaczyna żyć coraz młodszym życiem – dodaje Tomasz Bogucki ze Stowarzyszenia Rodzin Katolickich.

Wydarzenie wspiera medialnie Radio eM Kielce. Nasze plenowne studio będzie obecne na pikniku kończącym marsz. ◀

ŚWIĘTOKRZYSKIE NA FALI WZROSTU – DWA LATA, KTÓRE ZMIENIŁY REGION

Ostatnie dwa lata to dla województwa świętokrzyskiego czas dużego przyspieszenia. Region sprawnie wykorzystał szansę na rozwój, stawiając na rekordowe inwestycje i skuteczne wydatkowanie funduszy europejskich. To zmiany, które mieszkańcy widzą na co dzień wokół siebie. Jak podkreśla marszałek Renata Janik: – Każda złotówka wydana z budżetu województwa to przemyślana inwestycja w lepszą jakość życia naszych mieszkańców.

6 maja 2026 roku minęły dokładnie dwa lata, od kiedy Zarząd Województwa Świętokrzyskiego VII kadencji rozpoczął swoją misję. To czas rekordowych inwestycji i zmian, których wspólnym mianownikiem jest lepsza jakość życia mieszkańców.

Od początku postawiono na skuteczne łączenie wielkich projektów komunikacyjnych z dbałością o komfort życia. Symbolem tych zmian są m.in. rozbudowa drogi w Ostrowcu Świętokrzyskim z nowym mostem na Kamiennej oraz obwodnica Nowego Korczyna. Przełom nastąpił także na torach: po dwóch dekadach pociągi pasażerskie wróciły na trasę między Skarżyskiem-Kamienną a Sandomierzem, a liczba połączeń regionalnych wzrosła do 136 na dobę. Region zainwestował również 145 mln zł w cztery nowoczesne elektryczne zespoły trakcyjne.

Dzięki przesunięciu ponad 600 mln zł z funduszy unijnych, region wzmacnia odporność na sytuacje kryzysowe, inwestując w infrastrukturę krytyczną, miejsca doraźnego schronienia (parking pod Placem Wolności w Kielcach) oraz modernizację lotniska w Masłowie. Filarami działań pozostają ochrona zdrowia i profilaktyka. W ciągu dwóch lat na inwestycje szpitalne przekazano blisko 178 mln zł z budżetu województwa, co uruchomiło projekty o łącznej wartości ponad miliarda złotych. Symbolem technologicznego skoku stała się chirurgia robotyczna w Czerwonej Górze i ŚCO oraz unikalny program „Profilaktyka Świętokrzyskich Pracowników”.

Samorząd po raz pierwszy uruchomił specjalne stypendia dla studentów pierwszego roku uczelni technicznych i akademickich. Wraz ze wsparciem dla studentów kierunku lekarskiego

czy 6 tysięcy uczniów szkół podstawowych i średnich, tworzy to kompleksowy system troski o przyszłe kadry regionu. – Inwestujemy w młodzież, bo to ona jest przyszłością Świętokrzyskiego – zaznacza marszałek **Renata Janik**.

Równoległe region promuje swoją tożsamość, m.in. poprzez obchody Jubileuszu 1000-lecia Korony Polskiej. Nakłady na sport wzrosły o ponad połowę, osiągając 8 mln zł w dwa lata, co pozwoliło na wsparcie klubów, młodych talentów i organizację wydarzeń międzynarodowych. Zarząd Województwa pod przewodnictwem marszałek Renaty Janik nadał regionowi nową dynamikę, stawiając na projekty społeczne: „Świętokrzyską Wyprawkę dla Malucha”, program „Strażacy Jutra” czy bilet za złotówkę dla Honorowych Dawców Krwi. Te działania pokazują, że województwo przestało jedynie gonić innych, a zaczęło samodzielnie wyznaczać standardy opieki i komunikacji z obywatelem.

Podsumowując ten czas, widać wyraźnie, że Świętokrzyskie efektywnie wykorzystuje swoje atuty, stając się regionem, który w wielu wskaźnikach – od tempa kontraktacji funduszy unijnych, przez nakłady na opiekę zdrowotną, po tworzenie miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami – zajmuje dziś pozycję w ścisłej krajowej czołówce.

Wycinka setek drzew, wyburzenia garaży i budynków, zwężone jezdnie, zmiany organizacji ruchu – budowa kieleckiego odcinka drogi ekspresowej S74 wchodzi w kolejny etap. Największa od lat inwestycja drogowa stolicy województwa świętokrzyskiego coraz wyraźniej wpływa na życie mieszkańców

Budowa S74 rozkręca się

autor: **Michał Kita**

Zarówno kierowcy, jak i piesi oraz rowerzyści muszą przygotować się na poważne utrudnienia, które z miesiąca na miesiąc będą coraz bardziej odczuwalne.

PYTANIA BEZ ODPOWIEDZI

Pierwsze emocje wzbudziła wycinka drzew prowadzona m.in. przy ulicy Jesionowej. Przeciwnicy inwestycji zorganizowali

symboliczny protest, ustawiając na pniach ściętych drzew plastikowe wkłady do zniczy. Zdjęcia z happeningu opublikowano w mediach społecznościowych. Zarówno wykonawca, jak i GDDKiA zapewniają jednak, że po zakończeniu inwestycji wykonane zostaną nowe nasadzenia, które mają zrekompensować straty związane z wycinką.

Temat budowy ekspresówki był jednym z głównych punktów majowej sesji Rady Miasta Kielce. Radni zadawali przedstawicielom GDDKiA i wykonawcy wiele pytań dotyczących organizacji prac oraz przyszłych utrudnień komunikacyjnych. Odpowiedzi jednak nie padły.

– Zostaliśmy wręcz zasypani pytaniami. Poprosiliśmy o możliwość udzielenia szczegółowych odpowiedzi w formie pisemnej – tłumaczył podczas sesji Piotr Krampikowski, dyrektor kieleckiego oddziału GDDKiA.

Takie stanowisko spotkało się z krytyką radnych niemal wszystkich klubów. Samorządowcy podkreślali, że miesz-

kańcy oczekują konkretnych informacji dotyczących funkcjonowania miasta w czasie budowy.

– Kielce w najbliższych latach czekają bardzo trudne wyzwania komunikacyjne. Już teraz powinniśmy wiedzieć, jak będzie wyglądał ruch podczas robót – mówił Marcin Stępniewski, przewodniczący klubu PiS w Radzie Miasta.

Wątpliwości zgłaszali także radni Koalicji Obywatelskiej.

– Ważne jest to, czy ciężkie pojazdy budowy będą poruszać się wyłącznie po terenie inwestycji, czy też będą ingerować w miejską infrastrukturę – komentował Michał Piasecki, przewodniczący klubu KO.

PUSTE GARAŻE

Duże emocje wywołało także przejście terenów pod budowę na osiedlu Bocianek. Wyburzonych zostanie tam blisko 200 garaży. Jak informuje Paweł Kubicki, prezes Spółdzielni Mieszkaniowej Bocianek, większość właścicieli przekazała już swoje nieruchomości wykonawcy inwestycji.

– Spośród 194 garaży przekazaliśmy 193. Mieszkańcy opuścili już wszystkie obiekty, a teren został zamknięty – wyjaśnia.

Procesowi towarzyszyły jednak liczne emocje, szczególnie wśród starszych mieszkańców, którzy przez lata przechowywali w garażach swój dobytek. Kontrowersje dotyczyły również kwestii formalnych. Urząd Wojewódzki nie uznał właścicieli garaży za stronę postępowania administracyjnego, kierując korespondencję wyłącznie do spółdzielni. Zarząd SM Bocianek przygotował więc specjalne wzory pism pomagające mieszkańcom w dochodzeniu indywidualnych odszkodowań.

KIEROWCY MUSZĄ BYĆ CZUJNI

Poważnych utrudnień w ruchu kierowcy mogą spodziewać się już od czerwca. Zmiany obejmą m.in. ulicę Łódzką. Na odcinku pomiędzy węzłem Kielce Zachód a ulicą Olszewskiego wprowadzony zostanie układ jednojezdniowy, który ma obowiązywać aż do połowy 2027 roku.

Jednym z najbardziej problematycznych miejsc stanie się jednak ulica Jesionowa. Na odcinku od ulicy Zagnańskiej do Klonowej już od czerwca wprowadzony zostanie ruch jednokierunkowy. Wykonawca deklaruje, że o każdej zmianie w organizacji ruchu mieszkańcy będą informowani z odpowiednim wyprzedzeniem.

Inwestycja, której wartość szacowana jest na blisko miliard złotych, realizowana jest przez firmę Intercor na zlecenie Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. Budowa ma potrwać około 19 miesięcy. ◀

Krystian walczy o życie

Pomóżmy

14-letni Krystian Kwiecień z Kazimierzy Wielkiej walczy z ostrą białaczką szpikową i chłoniakiem. Chłopiec od maja ubiegłego roku praktycznie bez przerwy przebywa w szpitalu

autor: **Beata Kwieczko**

Koszty leczenia, rehabilitacji, leków, specjalistycznej diety, środków higienicznych, dojazdów oraz codziennych wydatków sprawiły, że rodzina znalazła się w bardzo trudnej sytuacji finansowej. Nasza pomoc, choćby drobna, bardzo jej się przyda.

Jeszcze niedawno Krystian był zwykłym, zdrowym chłopcem. Chodził do szkoły, spotykał się z kolegami, miał swoje pasje i marzenia. Życie jego i całej rodziny zmieniło się diametralnie w maju 2025 roku, kiedy lekarze zdiagnozowali u niego ostrą białaczkę szpikową.

– Syn przeszedł przeszczep szpiku kostnego, który miał dać nadzieję na nowe życie. Niestety pojawiły się kolejne dramatyczne komplikacje. Organizm Krystiana jest bardzo osłabiony, a jego odporność bardzo niska. Musi przez cały czas przebywać w ścisłej izolacji, ponieważ nawet zwykła infekcja może być dla niego ogromnym zagrożeniem – mówi Beata Kwiecień, mama Krystiana.

Dodatkowo po przeszczepie u Krystiana rozwinął się kolejny nowotwór – chłoniak nieziarniczny. W trakcie leczenia chłopiec kilkakrotnie przeszedł sepsę i grzybicę płuc oraz zmagał się z groźnymi wirusami.

TYLKO 23 DNI W DOMU

W styczniu lekarze zdecydowali się na doszczep komórek krwiotwórczych, żeby pomóc jego organizmowi w odbudowie. Niestety, mimo ogromnego wysiłku lekarzy i niezwyklej siły Krystiana, wciąż nie ma pewnej perspektywy powrotu do zdrowia.

– Obecnie szpik Krystiana nie pracuje, niewydolne są też nerki, a dodatkowo uszkodzona jest przysadka. Lekarze biorą pod uwagę kolejny przeszczep szpiku, ale to wiąże się z zagrożeniem życia – tłumaczy mama Krystiana.

Choroba chłopca zmieniła życie całej rodziny. Rok spędzony w szpitalu to ogromne obciążenie psychiczne dla rodziców.

– Jesteśmy z Krystianem w szpitalu 24 godziny na dobę. Zamieniamy się z mężem, ponieważ jednocześnie przy dziecku może być tylko jedna osoba. Taka opieka pochłania naprawdę bardzo dużo energii. Dodatkowo cały czas musimy przebywać w sali w maseczkach i fartuchach, co przy obecnych temperatu-

rach jest wyjątkowo uciążliwe. Od początku leczenia byliśmy w domu łącznie zaledwie 23 dni – mówi pani Beata.

Zauważa, że mimo ogromnego cierpienia Krystian bardzo dzielnie znosi swoją chorobę.

– Cały czas powtarza, że ma nadzieję, iż jeśli inne dziecko spotka to, co jego, lekarze będą już wiedzieli, jak pomóc – dodaje.

POTRZEBNE PIENIĄDZE

Rodzina znajduje się w trudnej sytuacji materialnej, ponieważ całodobowa opieka w szpitalu uniemożliwia rodzicom podjęcie stałej pracy zawodowej, a koszty leczenia, rehabilitacji, leków, specjalistycznej diety, środków higienicznych, dojazdów oraz codziennych wydatków są ogromne.

– W tej chwili najbardziej potrzebujemy po prostu wsparcia finansowego, żeby móc być przy Krystianie i się nim opiekować. Zdajemy sobie sprawę, że każda chwila spędzona z synem może być ostatnią – tłumaczy mama Krystiana.

Zbiórka pieniędzy na leczenie Krystiana i pomoc dla jego rodziny prowadzona jest na portalu Pomagam.pl. Rodzice apelują także o oddawanie krwi i zgłaszanie się do bazy dawców szpiku. ◀

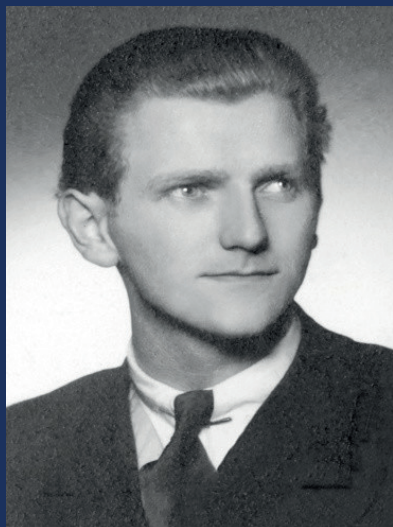

Cykl: Wywalcz Jej wolność...

Miał zaledwie siedemnaście lat, gdy wojna brutalnie przerwała jego młodość. Nie szukał bezpiecznego miejsca na przeczekanie, lecz wybrał służbę Polsce, która zaprowadziła go przez emigrację, szkolenie wojskowe i konspirację, aż do elitarnego grona cichociemnych. W chwili zrzutu do okupowanego kraju był najmłodszym z nich. Po wojnie, widząc prawdziwe oblicze „wyzwolenia”, nie wyrzekł się ideałów, za które walczył. Pozostał wierny Polsce niepodległej i zapłacił za tę wierność najwyższą cenę. Bohaterem niniejszego artykułu jest Stefan Górski „Brzeg”.

Tekst: Jan Ozdoba

Referat Edukacji Narodowej
Delegatura IPN w Kielcach

Stefan Górski
(Narodowe Archiwum Cyfrowe)

PRAWDZIWE OBLICZE „WYZWOLENIA”

Młodość

Stefan Górski urodził się 27 kwietnia 1922 r. w Poznaniu. Był synem Wacława i Kazimierzy z domu Grześkowska. W tym samym mieście ukończył gimnazjum im. Ignacego Jana Paderewskiego, a w 1939 r. zdał tzw. małą maturę. Wychowany w duchu patriotyzmu, należał do Poznańskiej Drużyny Harcerzy im. Józefa Bema, która w latach trzydziestych była zaliczana do najlepszych w kraju. Po wybuchu wojny we wrześniu 1939 r., w ramach Pogotowia Harcerskiego, został przydzielony do ochrony Poczty Głównej w Poznaniu mając niespełna 18 lat. Po ewakuacji z zagrożonego okrażeniem Poznania, 4 września wraz z załogą poczty trafił do obozu dla internowanych na Węgrzech. Wkrótce uciekł z obozu i dotarł do Francji, gdzie zgłosił się do Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie. Otrzymał przydział do 1. Dywizji Grenadierów, jednak ze względu na młody wiek zamiast na front został skierowany do polskiego liceum w Paryżu. Po kapitulacji Francji Górskiemu udało się przedostać do Anglii. Początkowo kontynuował naukę w Londynie, a następnie został powołany do służby w Batalionie Strzelców Podhalańskich 1. Brygady Strzelców. Wiosną 1941 r. wrócił do szkoły i zdał maturę. W marcu 1942 r. ukończył kurs Szkoły Podchorążych Piechoty w Dundee. Dzięki wzorowym wynikom został 1 sierpnia 1942 r. awansowany na kaprała podchorążego ze starszeństwem.

Cichociemny

W kwietniu 1943 r. zadeklarował gotowość działania w okupowanej Polsce i został skierowany na przeszkolenie w Ośrodku Wyszkozenia Spadochronowego 1. Samodzielnej Brygady Spadochronowej. W trakcie ćwiczeń odbył miesięczny kurs skoków spadochronowych, szkolenie dywersyjne, minerskie, łącznościowe i wywiadowcze. Po zaprzysiężeniu, 4 sierpnia 1943 r., przyjął pseudonim „Brzeg”. W grudniu 1943 r. został skierowany do Włoch. Skok do kraju wykonał w nocy z 16 na 17 kwietnia 1944 r. w ramach operacji „Weller 12” na placówkę odbiorczą krypt. „Kanapa” w pow. grójeckim. Wraz z nim skok oddali: ppor. Aleksander Tarnawski „Uplaz”, ppor. Gustaw Heczko „Skorpion” i ppor. Marian Kuczyński „Zwrotnica”. Skoczkowie przerzucili ze sobą ponad 400 tys. dolarów oraz sprzęt. Po dwutygodniowej aklimatyzacji w Warszawie został skierowany do Okręgu AK Łódź. Pełnił tam kolejno funkcje zastępcy komendanta miasta Piotrków, instruktora dywersji oraz dowódcy plutonu Kedywu w Obwodzie Piotrków Trybunalski.

Powojenna legitymacja pracownicza, zawierająca jeszcze fałszywe dane urodzenia, 1947 r. (Instytut Pamięci Narodowej)

Nowa powojenna rzeczywistość

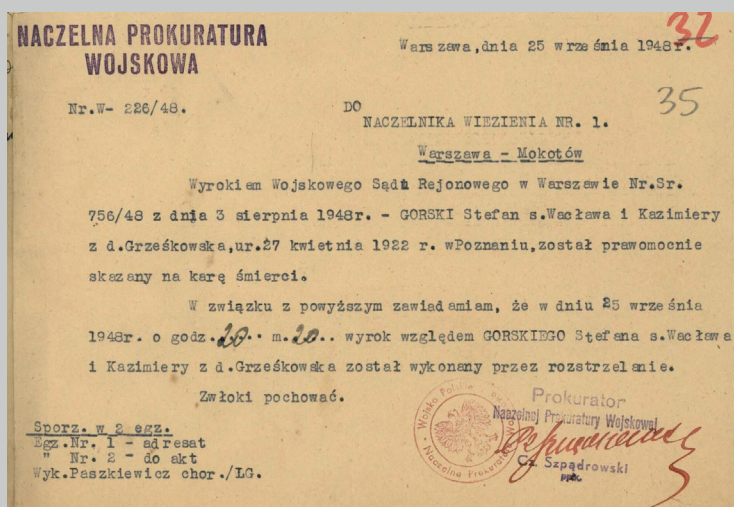
Wiosną 1945 r. powrócił do rodzinnego Poznania, gdzie odnalazł rodziców i siostrę. Rozpoczął studia na Akademii Handlowej, a po roku przeniósł się na Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, gdzie studiował anglistykę i wychowanie fizyczne. Był zapalonym sportowcem: w Klubie Sportowym „Warta” z powodzeniem trenował lekkoatletykę i 22 stycznia 1946 r. zdobył pierwsze miejsce w Biegu Narodowym na 3000 m. „Brzeg” dobrowolnie ujawnił się

przed Komisją Likwidacyjną Okręgu Łódzkiego AK i został zweryfikowany jako porucznik. Wstąpił również do Związku Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację, późniejszego ZBoWiD. Od czerwca 1945 r. pracował w poznańskim oddziale Centrali Odpadków, podlegającej Ministerstwu Przemysłu i Handlu. Funkcjonując w powojennej rzeczywistości, nadal utrzymywał kontakty z podziemiem niepodległościowym. Podejmował także próby nawiązania łączności ze Sztabem Naczelnego Wodza w Londynie. Na początku 1946 r. w pociągu z Poznania do Łodzi poznał Władysława Borowca, pracownika Biura Rewindykacji i Odszkodowań przy Polskiej Misji Wojskowej w Berlinie. Za jego pośrednictwem „Brzeg” zamierzał przekazać korespondencję do Londynu. Jak wynika z dokumentów zachowanych w Archiwum IPN, jesienią 1946 r. Władysław Borowiec zaproponował Górskiemu pracę wywiadowczą polegającą na zdobywaniu informacji dla wywiadu brytyjskiego. Stefan podjął współpracę i przyjął pseudonim „Adam”. Nie zdawał sobie jednak sprawy, że Borowiec już od sierpnia 1945 r. znajdował się w zainteresowaniu Urzędu Bezpieczeństwa, a wśród jego najbliższych współpracowników działał podstawiony przez bezpiekę agent Marian Mrozkiewicz, działający pod pseudonimem „378”.

Aresztowanie i śmierć

W kwietniu 1946 r., w celu likwidacji tworzonej przez Borowca siatki wywiadowczej, Wydział III Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Poznaniu wszczął sprawę agenturalnego rozpracowania pod kryptonimem „Cudzoziemiec”. Borowiec oraz osoby z nim związane, w tym Górski, zostali objęci obserwacją prowadzoną przez agentów służb. Górski został aresztowany 26 listopada 1947 r. Początkowo przesłuchiwali go funkcjonariusze WUPB w Poznaniu, a w grudniu, wraz z innymi zatrzymanymi w tej sprawie, został przekazany do decyzji Wydziału II Departamentu I Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego. Przetrzymano go najpierw w areszcie przy ul. Koszykowej w Warszawie, a następnie osadzono w więzieniu mokotowskim. Z notatki informacyjnej śledczych z dnia 17 grudnia 1947 r. wynika, że wraz innymi przyznał się do współpracy z obcym wywiadem. Po procesie, który odbył się 3 sierpnia 1948 r. bez udziału oskarżyciela i obrońcy, Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie skazał Górskiego na karę śmierci przez rozstrzelanie. „Brzeg” został zamordowany w więzieniu przy ul. Rakowieckiej 25 września 1948 r. Po upadku komunizmu, 5 lutego 1992 r. został zrehabilitowany przez Sąd Warszawskiego Okręgu Wojskowego, który unieważnił wyrok z 1948 r. W 2013 r. Biuro Poszukiwań i Identyfikacji IPN odnalazło szczątki Stefana Górskiego na terenie powązkowskiej Łączki. Uroczyste wręczenie noty identyfikacyjnej rodzinie Bohatera nastąpiło 4 października 2018 r. w Pałacu Prezydenckim.

Powiadomienie prokuratora Naczelnej Prokuratury Wojskowej o wykonaniu wyroku śmierci, 1948 r. (Instytut Pamięci Narodowej)

Uroczystość wręczenia noty identyfikacyjnej rodzinom dwudziestu dwóch pomordowanych, 2018 r. (Instytut Pamięci Narodowej)

Szpitala toną, dyrektor NFZ nieobecna

O dramatycznej sytuacji finansowej świętokrzyskich szpitali dyskutowano 6 maja podczas nadzwyczajnego posiedzenia Komisji Zdrowia, Polityki Społecznej i Spraw Rodziny Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego. Ale bez... dyrektor NFZ Marty Pietrasiak. Ta nie przybyła na spotkanie

autor: **Nina Wrzosek**

Dodajmy: nie przybyła mimo wcześniejszych ustaleń. A wydawałoby się, że kto jak kto, ale przedstawiciel NFZ być powinien. – Mimo wcześniejszych konsultacji terminu posiedzenia Komisji z NFZ, nie otrzymaliśmy żadnej informacji o nieobecności pani dyrektor. Dopiero w dniu posiedzenia wpłynęło do Urzędu Marszałkowskiego pismo informujące o jej absencji. Nie pozwolimy na lekceważenie pracowników szpitali i świętokrzyskich pacjentów, bo konieczne jest jak najszybsze rozwiązanie problemu braku właściwych i bieżących płatności za wykonywane świadczenia medyczne – skomentowała tę nieobecność Renata Janik, marszałek województwa świętokrzyskiego.

SZPITALA BIJĄ NA ALARM

W Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. św. Rafała w Czerwonej Górze wartość nadwykonań wyniosła około siedem milionów złotych.

– Zauważalne jest niedoszacowanie finansowania podpisanych kontraktów na usługi medyczne. Największe problemy związane są między innymi z leczeniem przypadków alergologicznych – zakontraktowanych pieniędzy wystarczy na około sześć miesięcy pracy oddziału. Bardzo wysokie koszty generują także programy lekowe i endoprotezoplastyka. W przypadku tego ostatniego świadczenia musieliśmy wprowadzić kolejki dla pacjentów, a czas oczekiwania wynosi obecnie około roku – informuje Emilia Jaworska, zastępca dyrektora placówki.

Problemy finansowe dotyczą również Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy.

– Kontrakt na bieżący rok jest o około pięć milionów złotych niższy niż w roku ubiegłym. Strata za pierwszy kwartał wynosi 1,2 miliona złotych, a wartość niezapłaconych nadwykonań to około 1,3 miliona złotych – podkreśla dyrektor placówki Piotr Kielbowski.

MILIONOWE STRATY

Jeszcze trudniejsza sytuacja panuje w Świętokrzyskim Centrum Onkologii w Kielcach.

– Obecna strata finansowa szpitala wynosi 37 milionów złotych. Wartość niezapłaconych przez NFZ nadwykonań za pierwszy kwartał to 28 milionów złotych. Kolejne 19 milionów złotych stanowią koszty leków,

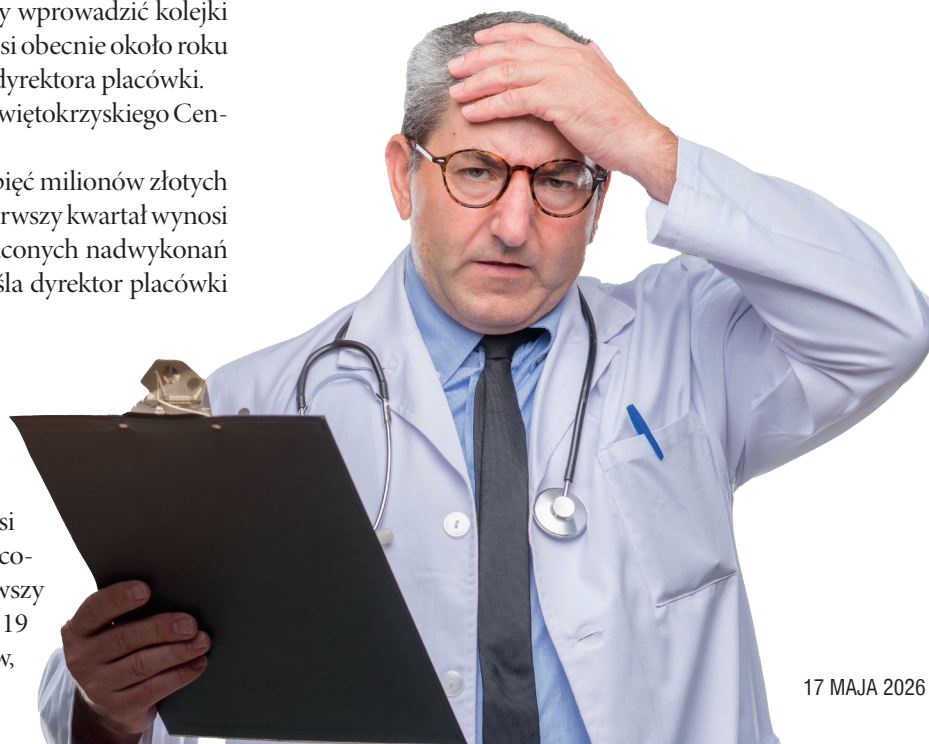
które musieliśmy podać pacjentom – informuje Agnieszka Syska, zastępca dyrektora ŚCO.

Również Wojewódzki Szpital Zespolony w Kielcach zmagają się z ogromnymi brakami finansowymi. Jak przekazał dyrektor Marcin Martyniak, NFZ nadal nie zapłacił około 17 milionów złotych za nadwykonania z ubiegłego roku. Tyle samo wyniosły nadwykonania zanotowane już w pierwszym kwartale tego roku.

Dyrektorzy szpitali zgodnie podkreślali, że placówki dysponują nowoczesnym sprzętem, wykwalifikowaną kadrą i dużym potencjałem infrastrukturalnym, jednak brak bieżącego finansowania może doprowadzić do poważnych problemów w funkcjonowaniu ochrony zdrowia w regionie.

– Gdyby nie determinacja Zarządu Województwa i Sejmiku Województwa, nie byłoby nowoczesnego sprzętu diagnostycznego, nowych bloków operacyjnych czy rozbudowanych oddziałów. Są nowoczesne platformy robotyczne i wysokiej klasy sprzęt medyczny, ale brakuje pieniędzy na bieżące funkcjonowanie, pensje, leki i opłaty. To brak szacunku dla pacjentów, lekarzy oraz mieszkańców regionu – dodaje Renata Janik.

Wnioski z posiedzenia Komisji Zdrowia mają zostać przekazane do centrali Narodowego Funduszu Zdrowia. Dyrektorzy lecznic liczą, że pozwoli to rozpocząć rozmowy o zwiększeniu finansowania i uregulowaniu zaległych płatności. ◀

Drodzy przyjaciele Dzieła Misyjnego!

Na zdjęciu: Ks. Grzegorz Pańczyk w otoczeniu peruwiańskich dzieci.

Na zdjęciach: wykończona szkoła parafialna w misji Puerto Bermudez w Peru.

Pozdrawiam bardzo serdecznie z misji w Puerto Bermudez w Peru. Nasza wspólnota parafialna i misyjna wraz całym naszym wikariatem apostolskim San Ramon włączyła się w przeżywanie roku jubileuszowego, dziękują Bogu za dar wiary i jedności Kościoła. Cieszymy się, że również w tym roku jubileuszowym, grupa dzieci, młodzieży i dorosłych podjęła przygotowanie, aby przyjąć Chrystusa w sakramentach świętych. Pracując w tej parafii już od czternastu lat mogę z radością zauważyć, że wspólnota wiernych nie tylko rośnie, ale i dojrzewa duchowo. Bardzo ważnym miejscem, które przyczynia się do wzrostu duchowego i formacji chrześcijańskiej jest nasza szkoła parafialna. Jak większość szkół parafialnych, katolickich od samego początku miała i ma za zadanie formować uczniów intelektualnie i duchowo przy współpracy rodziców. Szkoła parafialna posiada umowę z ministerstwem edukacji w związku z tym ma wszelkie prawa instytucji państwowej.

W obecnym roku szkolnym naukę podjęło 279 uczniów. Cztery lata temu uczniowie rozpoczęli naukę na trzecim poziomie nauczania tzn. szkoły średniej, co jednak wymaga odpowiedniej infrastruktury. W tej sytuacji zaistniała konieczność wybudowania nowego budynku z odpowiednimi salami lekcyjnymi jak również zaplecza sanitarnego. Według planów, zgodnych z normami ministerstwa edukacji budynek zawiera 6 klas lekcyjnych ma być jednopiętrowy (trzy sale na parterze i trzy na pierwszym piętrze). Obok zostanie wybudowana klatka schodowa.

Dzisiaj przesyłam podziękowania i zdjęcia z tego co udało się zrobić. Wybudowana została znaczna część budynku i dachu.

W imieniu dzieci i młodzieży naszej szkoły i ich rodziców, pragnę bardzo serdecznie podziękować za wsparcie materialne i duchowe. Bardzo serdecznie dziękuję Ks. Biskupowi Janowi, księżom biskupom pomocniczym Marianowi i Andrzejowi, ks. Łukaszowi jak również wszystkim Księżom i Siostram zakonnym pracującym w naszej diecezji,

a którym dzieło misyjne Kościoła jest tak bliskie, wszystkim Katechetom którzy doskonale rozumieją potrzebę edukacji młodego pokolenia. Dziękuję Różom Żywego Różańca, którzy modlą się codziennie za nas misjonarzy i przekazują swoje ofiary. Wyrażam głęboką wdzięczność za wszelkie ofiary i modlitwę. Bóg zapłać!

Ośmielam się nadal prosić o pomoc materialną w kontynuacji budowy naszej szkoły, tak bardzo potrzebnej do formacji intelektualnej i duchowej dzieci i młodzieży.

Wdzięczni za wszelkie dobro otrzymane z Waszej strony, obiecujemy gorącą i wdzięczną modlitwę płynącą z serca. Niech dobry Bóg Wam błogosławi.

Ks. Grzegorz Pańczyk

Na zdjęciu: Bp Ordynariusz Gerardo Zerđin oraz ks. Grzegorz, poświęcenie szkoły.

Wesprzyj naszego misjonarza Ks. Grzegorza Pańczyka
Budowa szkoły parafialnej

40 1240 1372 1111 0010 6117 7623

25-025 Kielce, ul. Jana Pawła II 3
Dziękujemy za wsparcie!

Cud w Neapolu

autor: Tomasz Natkaniec

Kto był w Neapolu, ten to wie: jego mieszkańcy są nacją, która czci jedną kobietę - Matkę Boską - i dwóch mężczyzn: Jezusa Chrystusa i Diego Maradonę. Cała trójka jest obecna wszędzie, ten ostatni jednak bardziej niż dwoje pierwszych, bo wizerunek Argentyńczyka spotkacie na elewacjach wielkich wieżowców, muralach, pamiątkach dla turystów, nawet w kościołach.

Ale nie będę opowiadał Państwu o fenomenie boskiego Diego lecz innym, znacznie ciekawszym: krwi świętego Januarego i jej przemiany. Cudzie, w którym miałem niezwykle szczęście uczestniczyć niespełna dwa tygodnie temu. Tak zwanym przypadkiem, bo jadąc do Neapolu nie wiedziałem, że ma on miejsce zawsze w pierwszą sobotę maja. Kim był święty January? Biskupem Benewentu, żył na przełomie III i IV wieku. Zginął podczas prześladowań cesarza Dioklecjana. Według tradycji został aresztowany za wspieranie uwięzionych chrześcijan. Próbowano rzucić go dzikim zwierzętom na arenie w Pozzuoli, ale te taktownie go nie tknęły. Ostatecznie został ścięty mieczem około 305 roku.

I wtedy wydarzyło się coś, co dla Neapolu trwa do dziś. Pewna neapolitanka zebrała jego krew do dwóch szklanych ampulek. Przez stulecia relikwie przechowywano i otaczano kultem, aż stały się jednym z najważniejszych symboli miasta. Dwa razy w roku, mniej więcej od 1315 roku, dochodzi do zjawiska zwanego „cudem upłynnienia”. Ciemna, zaschnięta przez cały rok substancja w ampulce nagle staje się płynna. Dla neapolitańczyków to znak obecności świętego i jego opieki nad miastem.

Oczywiście współczesny świat od lat pyta: „dobrze, ale co mówi nauka?”. Cóż... Badania spektroskopowe krwi Januarego z 1902 i 1988 roku wykazały widma odpowiadające hemoglobinie i produktom jej rozpadu. Innymi słowy: substancja zachowuje się jak krew. To jednak nie jest pełny dowód biologiczny. Nie pobrano próbki do nowoczesnych analiz laborato-

ryjnych, bo relikwia jest obiektem kultu i z tego powodu Kościół nie zgadza się na jej naruszenie.

Największą zagadką pozostaje to, dlaczego krew zmienia konsystencję. I właśnie tutaj nauka zaczyna się jąkać. Są hipotezy chemiczne, teorie o substancjach tiksotropowych, próby wyjaśnienia zjawiska temperaturą lub ruchem relikwiarza. Problem w tym, że to nic nie tłumaczy. Czasem krew upłynnia się natychmiast, czasem bardzo wolno, czasem częściowo, a bywały lata, gdy nie dochodziło do cudu wcale.

Neapolitańczycy słuchają tych analiz z ironiczną pobłażliwością, po czym spokojnie czekają na kolejny cud przemiany. Jak wygląda? Spektakularnie. Wiem, bo widziałem go na własne oczy z bardzo bliska: w pierwszą sobotę maja cały Neapol zgromadził się przed katedrą i czekał, aż arcybiskup wyniesie przed nią wysoki relikwiarz z osadzoną na nim okrągłą płaską szklaną ampulką. W końcu, tuż po godzinie siedemnastej, wyniósł. Wszyscy zastygli w napięciu. Zaczęły trzaskać migawki aparatów fotoreporterów. Arcybiskup wolno powiódł wzrokiem po twarzach milczących wiernych i w końcu łaskawie poruszył kilka razy relikwiarzem, a krew zaczęła sobie... pływać.

Niektórzy ludzie dookoła mnie wpadli w szal radości: klaszali, wrzeszczeli, obejmowali się nawzajem, a po twarzach tego i owego płynęły łzy szczęścia i wzruszenia. Niektórzy jednak stali sobie spokojnie, obserwując i krew, i zachowanie tych pierwszych - to byli turyści. A potem jedni i drudzy ruszyli w procesji do pobliskiego kościoła, wążutkami, pełnymi innych turystów uliczkami, z wywieszonymi między ścianami domów sztandarami białego prania i wielkimi portretami Diego Maradonny, przepychając się łokciami, by być bliżej relikwiarza i zająć lepsze miejsce w ławach, co było nierealne, gdyż kościół od dawna pękał w szwach. Tak właśnie neapolitańczycy dają wyraz swojej wdzięczności dla Januarego. Bo gdy krew się upłynnia, z Neapolem wszystko będzie okej. Bóg oszczędzi mu trzęsienia ziemi, Wezuwiusz raczej nie wybuchnie i może nawet SSC Napoli zdobędzie mistrzostwo Włoch. Kto wie? A gdyby krew pozostała zbrylona - nieszczęście jest pewne jak w banku. I rzeczywiście ono wydarzało się kilka razy w dziejach, ostatnio w 1980 roku, gdy nastąpiło katastrofalne trzęsienie ziemi w pobliżu Irpinii, w którym zginęło około trzy tysiące osób.

Ciekawe: zachowanie neapolitańczyków poruszyło mnie nie mniej niż obserwowanie samego cudu. Bo też było cudem: w epoce, która wszystko chce natychmiast wyjaśnić i rozebrać na czynniki pierwsze, Neapol wciąż pozostawia miejsce dla tajemnicy. Nie taniej i sensacyjnej, ale głęboko ludzkiej. Tajemnicy wiary, która mówi: nie wszystko, co widzisz, da się zamknąć w probówce. ◀

Na gorąco

Felieton Tomasza Natkańca

piątek godz. 9,45

Serdecznie zapraszam

KIELCE 107,9 FM
BUSKO-ZDRÓJ 91,8 FM
ŚWIĘTY KRZYŻ 91,3 FM
WŁOSZCZOWA 94,4 FM

RENATA JANIK
MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA
ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
MUZEUM WSI KIELECKIEJ

www.mwvk.com.pl

**Park
Etnograficzny
w Tokarni**

21. ŚWIĘTOKRZYSKI JARMARK AGROTURYSTYCZNY

**07.06.2026 r.
godz: 11.00-18.00**

**WIEJSKA POTAŃCÓWKA
NA DECHACH
ZAGRAJĄ:
KAPELA ADAŚKI,
KAPELA STĄPORKOWSKA
(GODZ. 16.00 -18.00)**

Msza Św. (godz. 11.00)

W PROGRAMIE

Królewiaczki
Zespół Ludowy Bolechowiczanie
Zespół Pieśni i Tańca Wincentowianie
Zespół Pieśni i Tańca Strawczynek
Zespół Pieśni i Tańca Piekoszowianie
Kapela Heńka z Małogoszcza
Sukowianki z nad Lubzanki

Rozstrzygnięcie konkursu kulinarnego
„Smaki Ziemi Świętokrzyskiej”
(godz. 15.00)

Stoiska regionalne
ze swojskim jadłem

ATRAKCJE DLA NAJMŁODSZYCH

„Niesamowite opowieści o życiu
dawniej wsi” / Ostoja Dworska
Strefa Drewnianych Gier
EKO-WIOSKA
Gry XXL
EtnoPrzygoda – gry, zabawy
i warsztaty przygotowane
przez Muzeum Wsi Kieleckiej
Pokaz edukacyjny „Bibułkowe cudeńka”
– KGW Kowalanki
Warsztaty „Zabawki z natury”

www.swietokrzyskie.pro

Dziedzictwo,
które trwa

50
Lat
Muzeum Wsi
Kieleckiej

echodnia.eu

PATRONAT MEDIALNY

tygodnik eM

KUP ONLINE:
DECORTREND.PL

czynne:
Pon - Pt: 8⁰⁰ - 16⁰⁰
Sob: 8⁰⁰ - 14⁰⁰

LEGNICKA 28, KIELCE (Plac REM-WOD)

ŚCIĄGACZKA DO WODY DO PODŁÓG I OKIEN 2w1
SKUTECZNE ZBIERANIE WODY BEZ WYSIŁKU
DŁUGOŚĆ MAX: 135 CM / SZEROKOŚĆ AŻ 51 CM
MOŻNA UŻYWAĆ JAKO ŚCIĄGACZKI DO KABIN

OFERTA WAŻNA OD 16.05.2026 DO 30.05.2026 LUB DO WYCZERPANIA ZAPASÓW

24 ~~54~~

49 ~~64~~

GRANULAT MOLUFRIES 5GB NA ŚLIMAKI 1KG
ŚRODEK ZWALCZAJĄCY ŚLIMAKI / BARDZO SKUTECZNY
PREPARAT W FORMIE NIEBIESKIEGO GRANULATU

120 KG
MAKSYMALNE
OBciążENIE

67 ~~149~~

OKAZJA

19 ~~27~~

ROZMIARY: 37 - 40

29 ~~39~~

ROZMIARY: 41 - 46

18 ~~90~~ ~~24~~

ROZMIARY: 37 - 40

1 ~~50~~ ~~60cm~~

TYCZKI METALOWE POWLEKANE
ŚREDNICA: 8 MM / ROZMIARY: 120 CM - 2,90 ZŁ
60 CM - 1,50 ZŁ / 140 CM - 3,90 ZŁ

19 ~~90~~ ~~27~~

ROZMIARY: 38 - 42

29 ~~34~~

ROZMIARY: 37 - 40

3 ~~95~~ ~~9~~

GAŁĄZKA DALII / WYSOKOŚĆ: 76 CM
CENA ZA 1 SZT. GAŁĄZKI / DUŻY WYBÓR KOLORÓW

KŁAPKI DAMSKIE I MĘSKIE
WODOODPORNE / ZAPEWNIĄ KOMFORT
BARDZO LEKKIE I WYGODNE
DUŻY WYBÓR KOLORÓW

3 ~~95~~ ~~9~~

GAŁĄZKA Z 3 RÓŻAMI / WYS.: 73 CM
CENA ZA 1 SZT. GAŁĄZKI / DUŻY WYBÓR KOLORÓW

STREFA WYPRZEDAŻY

7 ~~50~~ ~~19~~

DWUSTRONNA TARKA DO PIĘT
IDEALNA DO UTRZYMANIA PIĘKNYCH I ZADBANYCH STÓP

3 ~~95~~ ~~9~~

OPASKI OGRODOWE ZACISKOWE / KOLOR ZIEŁONY
DO WYBORU: 10 CM - 100 SZT. lub 15 CM - 90 SZT.

25 ~~SZT~~

7 ~~50~~ ~~12~~

ZMYWAKI / GĄBKI KUCHENNE
DWUSTRONNE

19 ~~00~~ ~~49~~

PLASTRY NA PAZNOKCIE PRZECIW GRZYBICY
W OPAKOWANIU 32 SZT. PŁASTRÓW / MEGA SKUTECZNE

3 ~~90~~ ~~12~~

SKÓRZANE PÓŁWŁADKI DO BUTÓW
AMORTYZACJA PRZEDNIEJ CZĘŚCI STOPY

12 ~~00~~ ~~17~~

KŁAPKI DAMSKIE / LEKKIE / WODOODPORNE
DOSTĘPNE ROZMIARY: 36 - 41 / RÓŻNE KOLORY

19 ~~00~~ ~~24~~

KŁAPKI MĘSKIE / LEKKIE / WODOODPORNE
DOSTĘPNE ROZMIARY: 41 - 44 / MIĘKKA PODESZWA

29 ~~00~~ ~~34~~

KŁAPKI MĘSKIE / LEKKIE / WODOODPORNE
DOSTĘPNE ROZMIARY: 41 - 46 / DOSTĘPNE 3 KOLORY

14 ~~90~~ ~~27~~

KOMPLET 3 SZT. NARZĘDZI
KOMBINERKI / SZCZYPCE WYDŁUŻONE / PRZECINAK BOCZNY

9 ~~90~~ ~~14,90~~

14 ~~90~~ ~~23~~

ZESTAW 5 SZT. PĘDZLI MALARSKICH
DO WYBORU Z WŁOSIEM NATURALNYM lub SZTUCZNYM

9 ~~90~~ ~~37~~

FOLIA MALARSKA W ROLCE Z TAŚMĄ SAMOPRZYLEPNĄ
SZEROKOŚĆ: 140 CM / DŁUGOŚĆ: 20 MB

6 ~~95~~ ~~12~~

KARTUSZ GAZOWY DO KUCHENKI TURYSTYCZNEJ 400ML
IDEALNE DO PALNIKA, PIECYKA GAZOWEGO